

27 ביוני 2007

ועדה לפי סעיף 44(א) לפקודת הרופאים (נוסח חדש) התשל"ז - 1976

לכבוד
שר הבריאות

כב' השר,

בענין :

ד"ר י. ברלוביץ
המשנה (בפועל) למנהל הכללי של משרד הבריאות
באמצעות בא-כחו עוה"ד יונתן ברג
לשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי
משרד הבריאות, ירושלים
הקובל

-נגד-

ד"ר יורם וייל
רופא מורשה, בעל רשיון
באמצעות בא-כחו עוה"ד ערן קייזמן
דרך מנחם בגין 48 תל-אביב 66184

ד"ר יבגני קגנוב
רופא מורשה,
ובעל תואר מומחה בענף ההרדמה
באמצעות באי כחו עוה"ד שפאר, סיטון ושות'
ביחד עם עו"ד עמי פלייסיג
רח' אלחריזי 4 ירושלים 91242
הנקבלים

הנדון : דין וחשבון לפי סעיף 44 (ה) לפקודת
הרופאים [נוסח חדש] התשל"ז - 1976

1. בתאריך 28 במאי 2007, קבלה הועדה החלטת ביניים בקובלנה שהגיש לשר הבריאות הד"ר י. ברלוביץ המשנה (בפועל) למנהל הכללי של משרד הבריאות, (להלן - הקובל), נגד הד"ר יורם וייל וכן נגד הד"ר יבגני קגנוב (להלן - "הנקבלים"), על כי - כל אחד מהנקבלים גילה חוסר יכולת ו/או רשלנות חמורה, וכן על כי כל אחד מהנקבלים התנהג התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה, לפי הסעיפים 41(3) ו- (1) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976 (להלן "הפקודה") - בטיפול שנתן כל אחד מהם, בתאריכים 12 ו-13 במרץ 2001 (להלן "המטופל"), בבית החולים "הדסה" הר הצופים בירושלים (להלן "ביה"ח").

עמדת הועדה פורטה בפרק דיון בהחלטת הביניים :

"א. ברור הארוע לגבי הטיפול במטופל [REDACTED] בבית החולים הדסה הר הצופים בימים 12 ו-13 במרץ 2001, בפני הועדה, התנהל על יסוד העובדות הבסיסיות שהיו מוסכמות על הצדדים ;

בעקבות העדויות והדיונים בפנינו, גיבשה הועדה לעצמה את תבנית מהלך הארוע על פי רצף ההתרחשויות הבא -
המטופל הוזמן לניתוח כריתת מעי גס שמאלי למחלקה כירורגית א' בביה"ח, ונעשתה לו הכנה מתאימה במחלקה; בתיק הרפואי של המטופל היה רישום רגישות לתרופת אוגמנטין, עובדת הרגישות סומנה בסרט מודגש על גבי כריכת התיק והיתה רשומה גם על מיטת המטופל במחלקה; במסגרת הכנת המטופל, ולאחר ביקור רופאים בבקר 12.3.2001, רשם הד"ר וייל, כטיפול מניעתי נגד זיהום, שילוב תרופות שכלל אמפיצלין, שהוא אחד המרכיבים של התרופה אוגמנטין; אחות המחלקה "הוציאה" ורשמה את הפקודה של הד"ר וייל על פי נוהלי הסיעוד במחלקה, ואחות אחרת הדביקה את האמפולות לפי הפקודה בפלסטר על גבי תיק החולה בצד רישום אזהרת הרגישות; בבקר שהיה מיועד לניתוח, הוסיף הד"ר קגנוב את תרופת האמפיצלין לשקית האינפוזיה, ומשהתרחשו דום לב ודום נשימה, הפסיק את זרימת האינפוזיה והזעיק עזרה;

במסגרת העובדות שגיבשה לעצמה הועדה, על סמך העדויות והראיות, הוברר לה-
כי הד"ר וייל לא בדק את המטופל, וכן כי הוא לא בדק את התיק הרפואי שלו, טרם כתב את הפקודה לגביו; בשלב כתיבת הפקודות, ביקש הד"ר פייגין, רופא המחלקה, מהד"ר וייל, "להכין את המטופל לניתוח" המיועד;

ב. הרופאים הנקבלים ועורכי הדין שלהם, פרשו בפני הועדה עובדות רקע והסברים להתרחשויות הנזכרות;

הד"ר וייל ובא-כחו, הדגישו את ארעיותו במחלקה, ואת העובדה שנוזקק להדרכת הד"ר פייגין בכתיבת הפקודה שרשם; וכן כי אך טעות גרמה לד"ר וייל שלא לשים לב לאזהרות לגבי הרגישות של המטופל, ולרישום הפקודה למתן "טריאדה";

הד"ר קגנוב ובאי כחו פרשו במפורט את השיקולים וההתחבטויות שהיו לד"ר קגנוב בפרק הזמן מאז התוודע לסתירה שבין רישום הרגישות של המטופל ובין רישום התרופה ומשלוח התרופה מהמחלקה לחדר הניתוח; הקושי שיצרה הסתירה האמורה אצל הד"ר קגנוב, הניב מאמץ מקצועי אינטלקטואלי מצידו, להסביר לעצמו כי אין הוא עומד בפני סתירה מקצועית-רפואית;

שיקלול ההערכות של הבעד והנגד לגבי מתן התרופה, על יסוד עיון בתיק המטופל והערכת מהות הניתוח שעומד להערך וסיכוני הזיהום המעורבים בו - הוליכו את הד"ר קגנוב למסקנה כי יש הצדקה מקצועית-רפואית מוצקת לפקודה של הד"ר וייל, ולפיכך פעל לביצועה; עדיו המקצועיים של הד"ר קגנוב, אשר הופיעו בפני הועדה, תמכו במערכת השיקולים והמסקנות שלו;

ג. בהערכת סבירות התנהגות הנקבלים אל מול ההתנהגות הרפואית-נורמטיבית הניצפות, הננו מגיעים למסקנות הבאות -

אשר לד"ר יורם וייל, ניתן לקבוע בהחלטיות כי המערכת הרפואית אינה יכולה לקבל נורמה ודרך טיפול בשלב של רישום פקודה לקראת ניתוח, מבלי לבדוק את המטופל המיועד לעבור אותו ומבלי ללמוד את התיק האישי שלו, וכל זאת תוך עירנות רופפת לגבי אזהרות רגישות שבלטו לגביו;

דרך ההתנהלות של הד"ר וייל, כפי שנחשפה וכפי שהודה בה, מהווה סטייה מרמת העשייה הרפואית המקובלת, ואין היא מקובלת, על ידי הועדה, כהתנהלות מקצועית-רפואית נורמטיבית;

אשר לד"ר יבגני קגנוב, נראה לוועדה כי הוא ניסה להתמודד ולהצדיק שרשרת החלטות, שניתנו בצמתים רפואיים קודמים כלפי המטופל; בעוד שיש רופאים הממליצים בהחלטות על המנעות טוטלית ממתן תרופה שמטופל הגיב עליה אי פעם ברגישות, הרי שיש הסוברים, והד"ר קגנוב בכללם שיש מקרים שקיימת הסכמה כללית למתן תרופה שברגישות; בנקודה זאת הניח הד"ר קגנוב, על פי העובדה שפקודתו של הד"ר וייל עברה את כל מסננות הבקורת שבצמתי המחלקה - רופאים ואחיות - בלי להעצר, כי, גם במקרה זה, כלל המערכת פה אחד, תומכת בעמדה זאת שלו -

אלא-

וכאן, ביקורת הוועדה על תגובת הד"ר קגנוב, ואולי גם על נוהלי המחלקה -

ההיסטוריה הטיפולית של המטופל הראתה כי בעבר קיבל המטופל תרופה שהוא רגיש לה, מבלי שנמצא בתיק, רישום, הנמקה והצדקה רפואית לגבי השיקולים מדוע דווקא ניתנה תרופה זאת באותו מקרה בעבר; עובדה זאת הינה נקודה לביקורת כלפי נוהגי המחלקה; -

אולם, הוועדה מוצאת כי בדרך בלתי מקובלת זאת, של העדר רישום הנמקה והסבר, נהג גם הד"ר קגנוב, בכך שלא פרט בכתב, נמוקי הצדקה וטיעון מסביר, מדוע לדעתו הולמת פקודת הד"ר וייל למקרה למרות התמיהות שפקודה זאת עוררה אף אצלו, ומדוע הוא החליט לבצעה;

דרך בלתי מקובלת זאת, לדעת הוועדה - היא, מחדל מקצועי-רפואי, מחדל ברמה של נורמה התנהלותית פסולה;

תיעוד רפואי-מקצועי מהווה תמיכה טיפולית במטופלים ועזרה מקצועית למטפלים, וחובה לנהלו, בדיקנות בשקיפות ובהתמדה, אף מעבר לדרישת הוראות הסעיף 17 לחוק זכויות החולה התשנ"ו-1966; סעיף 17 ענינו "חובת ניהול רשומה רפואית"; על פי סעיף זה - (בהתאמה לארוע הנדון) - "מטפל (כולל רופא) יתעד את מהלך הטיפול הרפואי ברשומה רפואית....(ש)תכלול מידע רפואי בדבר הטיפול הרפואי שקיבל המטופל....איבחון מצבו הרפואי הנוכחי והוראות (נימוקי?) (ה)טיפול....";

דרך ההתנהלות של הד"ר יבגני קגנוב, במחדל אי התיעוד והרישום של שיקוליו המקצועיים, כפי שנחשפה, מהווה, לדעת הוועדה סטיה מרמת העשייה הרפואית המקובלת, ואין היא מקובלת כהתנהלות מקצועית-רפואית נורמטיבית";

... הנוסח המלא של החלטת הביניים הנזכרת, מצורף ומהוה חלק בלתי נפרד מדין וחשבון זה.

3. בהמשך להחלטת הביניים הנזכרת, קיימה הוועדה ביום 13 ביוני 2007 ישיבה נוספת לקראת הגשת המלצה באשר לאמצעי המשמעת.

בישיבה זאת מסר בא-כח הקובל כי במשרד הבריאות אין, לגבי כל אחד מהנקבלים, איזה שהוא רישום באשר לתלונה מקצועית, או תלונה מצד מטופל, או רישום משמעתי כלשהו;

באי כח הד"ר קגנוב, העבירו לוועדה מכתב המלצה מיום 14 במאי 2007, של הפרופ. בנימין דרנגר מנהל היחידה להרדמה אורטופדית ביה"ח הדסה ירושלים, ומכתב המלצה מיום 9 במאי 2006 של הד"ר יוחנן שיפמן מנהל היחידה להרדמה הדסה, הר הצופים; הממליצים משבחים את יכולותיו המקצועיות הגבוהות של הד"ר קגנוב ומוסר העבודה המסור והקפדני; הד"ר קגנוב נבחר למורה מצטיין בפקולטה לרפואה של האוניברסיטה העברית לשנת תשס"ב (2002);

הצדדים לא הגישו הראיות נוספות לאמצעי המשמעת;

4. סיכומי הצדדים לענין אמצעי המשמעת -

עמדת בא-כח הקובל

א. הכשל בו כשל כל אחד מהנקבלים מרוכז במחדלים מקצועיים בדרך "רישום" שרושם רופא, והקף "רישום" שרושם רופא;

הועדה ציינה כי הפקודה ש"רשם" הד"ר יורם וויל לגבי התרופה שיש לתת למטופל לקראת הניתוח - נרשמה על ידו, מבלי לבדוק את המטופל, מבלי ללמוד את התיק האישי שלו, וכל זאת תוך עירנות רופפת לגבי אזהרות רגישות המטופל לאוגמנטין;

כמו כן ציינה הועדה, את מחדלו של הד"ר יבגני קגנוב בכך ש"לא רשם" בכתב נמוקי הצדקה וטיעון מסביר, מדוע לדעתו ראוי היה לתת למטופל את התרופה שכללה מרכיב שהמטופל רגיש לה;

ב. למטופל זכות מוכרת לכך שתתנהל לגביו רשומה רפואית מלאה ומדויקת. הן לגבי שמירת המידע לגבי שהתרחש לגביו, והן לגבי תוכניות הטיפול העתידיות לגביו; זכות זאת גובשה בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996; סטיה מדייקנות לגבי רישום, כולל העדר רישום כאמור, מוגדרת בתקדימים כרשלנות רפואית, ובעקבות זאת - מצדיקה סטיה כזאת נקיטת אמצעים משמעתיים;

ג. פסק הדין של נשיא בית המשפט העליון, השופט מ.שמגר בענינו של הד"ר אדגר סבין (ע"א 50/91) מדגיש את החשיבות של ההמלצה המשמעתית בענייני רופאים, בכך שמצופה ממנה מסר "לכללי האסור והמותר במסגרת פעילותו המקצועית של רופא";

ד. הארוע הנדון מצדיק - המלצה מטעם הועדה על נקיטת אמצעים משמעתיים ברמה הגבוהה של התליית הרשיון בפועל - רק תגובה כזאת תדגיש את חשיבות רבה בהקפדה מירבית על רישום מדויק ומלא;

במקרה המיוחד של שני הנקבלים, מכיר משרד הבריאות במועקה שנגרמה לכל אחד מהנקבלים בשל התמשכות הברורים, כולל חקירת המשטרה אשר לא העלתה דבר -

לפיכך, מתבקשת הועדה, כי בהמלצתה לשר הבריאות תצמצם את תקופת התליית הרשיון המתבקשת נוכח הממצאים שפורטו, באשר לסטייה המשמעותית מרמת העשייה הרפואית המקובלת לגבי כל אחד מהנקבלים - לכדי התליית הרשיון לחודש אחד, כתגובה משמעתית הולמת את הארוע, כל נקבל בנפרד, ואת מישכו הארוך של הדיון;

עמדת עוה"ד ערן קייזמן, ב"כ הד"ר יורם ווייל

א. מטעם הנקבל הד"ר יורם וייל היתה הודאה מיידיית באשר לרישום התרופה, למרות המידע שהיה קיים לגבי הרגישות של המטופל;

ב. הועדה מתבקשת לשקול נימוקים נוספים לקראת ההמלצה על אמצעי המשמעת, וביניהם, היותו של הד"ר ווייל הרופא הזוטר ביותר במערכת הרפואית שטיפלה המטופל באותו ארוע; היות הד"ר וייל מתמחה בשלב רוטציה במחלקה, ואת הכשל רצוף התקלות בצמתים השונים בהם עבר המטופל מ"תאריך הקבלה הנכון" - 11.3.2001 עד 13.3.2001, מהמחלקה הכירורגית א' בבית החולים עד חדר הניתוח;

ג. הד"ר ווייל לא זילזל בהוראות, וניתן לראות את דרך פעולתו באותו ארוע כ"טעות אנוש"; כיום פועל הד"ר ווייל כמומחה בכיר, לאחר שעבר את הבחינות; אין זה הוגן לשלול את רשיונו, וראוי הדבר כי תינתן לו האפשרות להתפתח במקצוע הרפואה, לטובת מטופלים שיעניק להם מכישוריו;

ד. הטעות של הד"ר ווייל באותו ארוע, ממשיכה להשפיע עליו עד היום, הוא העיד כי למד את הלקח מאותה טעות, והפנים את המסקנות המקצועיות להמשך עבודתו הרפואית;

התגובה ההולמת ביותר לגבי הד"ר ווייל היא "נזיפה";

עמדת עוה"ד עמי פליסינג, ב"כ הד"ר יבגני קגנוב

א. הד"ר קגנוב, הפיק את הלקחים מהארוע, והוא מיישם אותם בפועל; הד"ר קגנוב הינו רופא רציני ומערך;

ב. יש להעריך את פעולתו של הד"ר קגנוב בארוע, כטעות בשיקול דעת; הועדה, בהחלטת הביניים, לא התייחסה אליו כמי שהתרשל בפעילותו המקצועית;

ג. קדמה למפגש המקצועי בין המטופל והד"ר קגנוב, שרשרת כושלת של טיפולים; הד"ר קגנוב הסתמך על שלבי הטיפול הקודמים במטופל, מתוך הערכה אל המטופלים; חלקו של הד"ר קגנוב ניתן להגדרה כ"כשל טכני" ולא חמור מכך;

ד. הד"ר קגנוב הפעיל שיקול דעת רפואי עצמאי, תוך נסיונו להבין את פשר הפקודה שנרשמה למטופל;

ה. בעת השיקול על התגובה המשמעתית שתומלץ לשר הבריאות, ראוי להתחשב בהתמשכות הדיון, בכך שהד"ר קגנוב נגרר לחקירה משטרתית שלא הניבה דבר, וכי קידומו המקצועי נעצר;

התגובה ההולמת את המקרה ואת הד"ר קגנוב היא רישום הערה בתיקו האישי, ולא מעבר לכך;

השלמות עוה"ד חגי סיטון ב"כ הד"ר יבגני קגנוב

- הועדה, בהחלטת הביניים שלה לא מצאה פסול בשיקול דעתו;
- מערכות ההתראה וההתרעה בבית החולים קרסו, ולא נתנו את הסעד המקצועי הנצפה לד"ר קגנוב;
- הד"ר קגנוב טיפל בהצלחה מרובה בעוה"ד סיטון, אישית;

הד"ר קגנוב, בפניה אישית לועדה, מאשר כי הוא מודע למרכזיות שברישום מלא לגבי טיפולים רפואיים, והוא אכן פועל כך באדיקות;

ברשות הועדה, העבירו באי כח הנקבל לועדה, מסמך הערות, נושא תאריך 20 ביוני 2007, באשר ל"אי-דיוקים" בהחלטת הביניים, בנושאים הבאים -

- תאריך קבלת המטופל לביה"ח הוא 11.3.2001;
- ראוי היה להתייחס לפעולת האחות בשרשרת ההכנה של המטופל לניתוח;
- ראוי להתייחס להכנת חדר הניתוח על ידי הד"ר קגנוב;
- התרופה ניתנה למטופל על ידי הוספתה לשקית האינפוזיה;
- השיקולים באשר להסתמכות על צמתים קודמים במערך בית החולים;
- הד"ר קגנוב לא טעה ברישום, מחדל אי הרישום מצדו הוא טכני;

5. עמדת חברי הועדה, דיון והמלצה

- א. עמדת הועדה באשר למחדלים של כל אחד מהנקבלים, לשיקולי כל אחד ולמעשיו, פורטו בהרחבה ובהדגשה בהחלטת הביניים;
- ב. זה המקום והשלב, לדעתנו, להתייחס למערכת העוטפת את הנקבלים, ולתוצאה המעציבה, כאשר טעות מקצועית-רפואית, חדרה דרך כל המסננים בצמתי הטיפול, במחלקה ובחדר הניתוח, וחשפה מערכת טיפולית שצמתי הבקרה שלה עבירים ובלתי יעילים;
- דעתנו היא, כי יש לראות כל יחיד, בכל צומת שהמטופל עבר בו, ואשר גם הטעות עברה בו, כאילו הוא הזליף במו ידיו את התרופה לשקית האינפוזיה של המטופל בחדר הניתוח, ולא רק שני הנקבלים שבפנינו;
- ג. כשל מקיף כאמור, אינו גורע מ"תרומתו" המצערת של כל אחד משני הנקבלים שבפנינו לרצף התקלות המוסדי, וזאת בשל הסטיה מרמת העשייה הרפואית המקובלת שמצאנו אצל כל נקבל;
- ד. הצער, החרטה, והבלטת הפגמת הלקח, שמצאנו אצל כל נקבל, יחד עם בקשת בא-כח הקובל להתחשב בהתמשכות הרבה בדיונים, מביאים אותנו כב' שר הבריאות, לרדת בדרוג חומרת התגובה כפי שהומלצה על ידי בא-כח הקובל -

ולהמליץ בפניך כי תנזוף נזיפה משמעתית חמורה, שתרשם בתיקו האישי של הד"ר יבגני קגנוב ושל הד"ר יורם וייל, על הכשל שכשל כל אחד מהם בטיפול במטופל [REDACTED] בתאריכים 12 ו-13 במרץ 2001 בבית החולים הדסה הר הצופים;

ניתן היום.....

עו"ד יעקב לוי
נציג היועץ המשפטי
לממשלה

ד"ר ריקרדו אלפיסי
נציג הסתדרות הרופאים

ד"ר מיכאל דור
יו"ר